

F.t.l. om køb på kredit

Det vil f. eks. være aktuelt, hvor køberen hæver købet på grund af mangler ved tingen, men har vanskeligheder ved at få den betalte del af købesummen tilbage fra sælgeren, fordi han er insolvent eller afviser tilbagebetalingskravet.

Et mindretal i udvalget har ikke kunnet tilslutte sig dette under henvisning til, at der ikke er behov for reglerne, og til, at de er for vidtgående. Det er endvidere anført, at bestemmelserne muligvis kan vanskeliggøre finansieringen af kredittøb, jfr. betænkningen s. 78 og s. 282. Tilsvarende indvendinger er under høringen fremsat af nogle erhvervsorganisationer, herunder af pengeinstitutternes organisationer.

Justitsministeriet finder imidlertid, at de nævnte regler er et væsentligt led i beskyttelsen af forbrugeren i kredittøb. De ovenfor nævnte indvendinger kan ikke tillægges afgørende betydning, idet risikoen for finansieren ikke vil være særlig stor, hvis han, forinden han indgår en aftale med en sælger om finansiering, undersøger, om sælgeren er solid og seriøs. Finansieren vil også have den mulighed at holde et vist beløb tilbage i mellemregnskabet med sælgeren og vil i reglen også kunne gøre regres mod denne. Reglen gælder som nævnt kun i oprindelige trepartsforhold, hvor der foreligger en særlig samvirken mellem sælgeren og finansieren. For at forhindre omgåelse gælder reglen dog også i relation til en tredjemand, som har erhvervet den fordring, som tilkom kreditor i et oprindeligt trepartsforhold, jfr. betænkningen s. 77.

Pengeinstitutternes køberfinansiering, jfr. betænkningen s. 282, vil i øvrigt normalt ikke være omfattet af lovens bestemmelser om oprindelige trepartsforhold, da finansieringen her typisk sker på grundlag af en aftale mellem pengeinstituttet og køberen. Derimod vil som nævnt i forbindelse med reglen i 1. pkt. lovens bestemmelser om efterfølgende trepartsforhold finde anvendelse, såfremt pengeinstituttet får købekontrakten tiltransporteret.

I § 13, stk. 1, 2. og 3. pkt., opstilles visse betingelser for, at køberen kan gøre krav gældende over for en anden kreditor end sælgeren. Efter udvalgets forslag skal køberen først sandsynliggøre, at sælgeren ikke opfylder sine forpligtelser over for ham, før han kan gøre et tilbagebetalingskrav gældende mod kreditor. Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets opfattelse, da sælgeren bør sikres ret til efter § 79 i købeloven som ændret ved lov nr. 147 af 4. april 1979 så vidt muligt at afværge køberens misligholdelsesbeføjelser ved at tilbyde afhjælpning. Det vil i øvrigt også normalt være naturligt, at køberen først henvender sig til sælgeren med sit krav, idet de fleste af de pengekrav, som sædvan-

ligvis forekommer ved køb, og som ikke imødekommes efter reglen om indsigelser i 1. pkt., forudsætter, at krav på afhjælpning eller levering først er fremsat. Sådanne naturkrav kan ikke gøres gældende mod tredjemand efter reglerne i 2. og 3. pkt.

Det er endvidere en betingelse, at køberen har et krav mod sælgeren. Tredjemand kan derfor mod køberen fremsætte de samme indsigelser, som sælgeren ville kunne gøre gældende, herunder at køberen ikke har reklameret i tide. Kan køberen imidlertid sandsynliggøre, at sælgeren ikke opfylder sine forpligtelser over for ham, hæfter sælgeren og kreditor herefter solidarisk over for køberen for dennes tilbagebetalingskrav, kreditor dog alene for et beløb svarende til, hvad han har modtaget som betaling fra køberen. I betænkningen er s. 77 anført, at beløbet ikke kan overstige, hvad køberen har betalt til kreditor i anledning af købet. Dette er i lovforslaget præciseret i lovteksten. Hvis fordringen på køberen overdrages til flere kreditorer efter hinanden, vil de hver for sig være ansvarlige op til de beløb, den pågældende kreditor har modtaget fra køberen.

Har køberen i anledning af købet krav på et forholdsmæssigt afslag i prisen, vil afkortning skulle ske i det eller de sidste beløb, der skal betales efter aftalen, jfr. princippet i § 11, 2. pkt., og § 39, stk. 4, og køberen vil derfor i sådanne tilfælde alene kunne rette et betalingskrav mod kreditor, i det omfang det forholdsmæssige afslag overstiger restfordringen.

Ved eksterne kontosystemer kan anvendelsen af § 13, stk. 1, i visse tilfælde give anledning til tvivl. Har køberen betalt, hvad han skylder på kontoen, f. eks. i overensstemmelse med en aftale om, at saldoen skal udlignes hver måned, og gør køberen efterfølgende hævebeføjelse gældende i relation til et af de køb, hvortil kreditten er udnyttet, har køberen et tilbagebetalingskrav efter 2.-3. pkt. mod kreditor svarende til købesummen, eventuelt med fradrag af beløb, f. eks. en udbetaling, som er betalt direkte til sælgeren. Er saldoen derimod blot nedbragt f. eks. med et bestemt beløb eller en bestemt procentsats pr. måned, er der normalt ikke taget stilling til, i hvilket omfang indbetalte beløb vedrører et bestemt køb, eller til, i hvilket omfang fremtidige indbetalinger vedrører det pågældende køb. Hæver køberen et af de køb, hvortil kreditten er udnyttet, eller har køberen et erstatningskrav i anledning af et sådant køb, er det derfor normalt ikke muligt at fastslå, hvor stor en del af de fremtidige indbetalinger, der vedrører det pågældende køb og derfor giver køberen ret til efter 1. pkt. at